

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 december 2018

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985
houdende fiscale en andere bepalingen wat de
hulp aan de slachtoffers van terrorisme betreft**

AMENDEMENTEN

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 décembre 2018

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 1er août 1985 portant des
mesures fiscales et autres en ce qui concerne
l'aide aux victimes du terrorisme**

AMENDEMENTS

Zie:

Doc 54 **3258/ (2018/2019):**
001: Wetsontwerp.

Voir:

Doc 54 **3258/ (2018/2019):**
001: Projet de loi.

9727

Nr. 1 VAN DE HEER TERWINGEN c.s.

Art. 5

Het ontworpen artikel 42quinquies, paragraaf 1, 1°, vervangen als volgt:

“1° de daad van terrorisme is gepleegd in België. In geval van een in het buitenland gepleegde daad van terrorisme moet het slachtoffer van terrorisme op het moment van deze daad de Belgische nationaliteit hebben of zijn gewone verblijfplaats in België hebben in de zin van artikel 4 van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht. De daad van terrorisme moet bij een koninklijk besluit als bedoeld in artikel 42bis, eerste lid, erkend zijn;”.

VERANTWOORDING

De tekst van het voorontwerp van wet werd anders geformuleerd overeenkomstig advies nr. 63 778/3 van 28 juni 2018 van de Raad van State onder randnummer 13.

Uit de hoorzittingen in de commissie Justitie bleek echter dat deze nieuwe formulering aanleiding geeft tot verwarring. Het zou niet langer duidelijk zijn dat ook niet-ingezetenen aanspraak kunnen maken op financiële hulp indien de aanslag in België is gepleegd. Dit amendement stelt aldus een tekstuële aanpassing voor om hier duidelijkheid te brengen.

De regeling is als volgt:

- ofwel is de daad van terrorisme gepleegd in België, in welk geval één slachtoffer (ongeacht de nationaliteit of verblijfplaats) financiële hulp kan vragen;

N° 1 DE M. TERWINGEN ET CONSORTS

Art. 5

Remplacer l'article 42quinquies, paragraphe 1er, 1°, en projet, par ce qui suit:

“1° l'acte de terrorisme a été commis en Belgique. En cas d'acte de terrorisme commis à l'étranger, la victime doit avoir la nationalité belge ou sa résidence habituelle en Belgique au sens de l'article 4 de la loi du 16 juillet 2004 portant le Code de droit international privé au moment où cet acte de terrorisme est commis. L'acte de terrorisme doit être reconnu par un arrêté royal tel que visé à l'article 42bis, alinéa 1er;”.

JUSTIFICATION

Le texte de l'avant-projet de loi a été reformulé conformément à la remarque émise au point 13 de l'avis 63 778/3 du 28 juin 2018 du Conseil d'État.

Toutefois, il est ressorti des auditions en commission Justice que cette reformulation crée la confusion. Il n'apparaît plus clairement que des non-résidents peuvent également demander l'aide financière lorsque l'attentat a été commis en Belgique. Le présent amendement propose dès lors une adaptation textuelle afin d'apporter davantage de clarté.

La disposition est la suivante:

- soit l'acte de terrorisme a été commis en Belgique, auquel cas, chaque victime (quelle que soit sa nationalité ou sa résidence) peut demander une aide financière;

– ofwel is de daad van terrorisme gepleegd in het buitenland, in welk geval de hulp kan worden gevraagd door slachtoffers met de Belgische nationaliteit of met hun gewone verblijfplaats in België.

Raf TERWINGEN (CD&V)
Sonja BECQ (CD&V)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Christian BROTCORNE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Sophie DE WIT (N-VA)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Philippe GOFFIN (MR)

– soit l'acte de terrorisme a été commis à l'étranger, auquel cas, l'aide peut être demandée par les victimes de nationalité belge ou ayant leur résidence habituelle en Belgique.

Nr. 2 VAN DE HEER TERWINGEN c.s.**Art. 6**

In het ontworpen artikel 42septies, tweede lid, het woord “aangepast” vervangen door het woord “verhoogd”.

VERANTWOORDING

Deze aanpassing volgt uit de hoorzittingen, waarin werd gesteld dat de tekst van het wetsontwerp het woord “aanpassen” gebruikt, terwijl het de voorkeur verdient om de term “verhogen” te hanteren, om duidelijk te maken dat deze bedragen niet door de Koning kunnen worden verlaagd tot onder de wettelijk bepaalde maxima.

Raf TERWINGEN (CD&V)
 Sonja BECQ (CD&V)
 Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
 Philippe GOFFIN (MR)
 Carina VAN CAUTER (Open Vld)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

N° 2 DE M. TERWINGEN ET CONSORTS**Art. 6**

Dans l’article 42septies, alinéa 2, remplacer le mot “adapté” par le mot “majoré”.

JUSTIFICATION

Cette adaptation résulte des auditions, au cours desquelles il a été dit que le texte du projet de loi emploie le mot “adapter” alors que le mot “majorer” serait préférable pour indiquer clairement que ces montants ne peuvent pas être abaissés par le Roi en dessous des montants maximaux légaux.

Nr. 3 VAN DE HEER TERWINGEN c.s.

Art. 8

Het ontworpen 42quindecies vervangen als volgt:

"Art. 42quindecies. Het maximumbedrag vermeld in artikel 42terdecies kan bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad worden verhoogd."

VERANTWOORDING

Deze aanpassing volgt uit de hoorzittingen. De koning moet niet de mogelijkheid hebben om de wettelijk bepaalde maximumgrens van het voorschot te verlagen.

Raf TERWINGEN (CD&V)
Sonja BECQ (CD&V)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Philippe GOFFIN (MR)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Laurette ONKELINX (PS)
Christian BROTCORNE (cdH)
Egbert LACHAERT (Open Vld)

N° 3 DE M. TERWINGEN ET CONSORTS

Art. 8

Remplacer l'article 42quindecies en projet, comme suit:

"Art. 42quindecies. Le montant maximum mentionné à l'article 42terdecies peut être majoré par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres."

JUSTIFICATION

Cette adaptation résulte des auditions. Le Roi ne doit pas être habilité à abaisser la limite maximale de l'avance légalement définie.

**Nr. 4 VAN DE HEREN DALLEMAGNE EN BROTCORNE
c.s.**

Art. 12/1 (*nieuw*)

Een artikel 12/1 invoegen, luidende:

"Art. 12/1. In artikel 5, eerste lid, van de wet van 18 juli 2017 betreffende de oprichting van het statuut van nationale solidariteit, de toekenning van een herstelpensioen en de terugbetaling van medische zorg ingevolge daden van terrorisme, worden de woorden "van 10 % of meer" weggelaten.

Deze bepaling is van toepassing op alle rechtstreekse slachtoffers van de bij koninklijk besluit erkende terroristische aanslagen, met inbegrip van de slachtoffers voor wie artikel 5 reeds gelding heeft."

VERANTWOORDING

Artikel 5 van de wet van 18 juli 2017 voorziet in een herstelpensioen voor de rechtstreekse slachtoffers "aan wie ingevolge hun menselijke schade een invaliditeitsgraad van 10 % of meer werd toegekend". De wet kent derhalve geen enkele vorm van pensioen toe aan de personen die weliswaar ook menselijke schade hebben geleden, maar wier invaliditeitsgraad minder dan 10 % bedraagt. Dit is een onaanvaardbare situatie. De indieners van dit amendement willen dat percentage schrappen en bewerkstelligen dat de personen die menselijke schade hebben geleden met invaliditeit tot gevolg, in aanmerking komen voor het herstelpensioen.

Voorts beoogt dit amendement de uitwerking van deze bepaling met terugwerking te doen gelden voor alle slachtoffers van de bij koninklijk besluit erkende terroristische aanslagen.

**N° 4 de MM. DALLEMAGNE ET BROTCORNE ET
CONSORTS**

Art. 12/1 (*nouveau*)

Insérer un article 12/1, rédigé comme suit:

"Art. 12/1. Dans l'article 5, alinéa 1er de la loi du 18 juillet 2017 relative à la création du statut de solidarité nationale, à l'octroi d'une pension de dédommagement et au remboursement des soins médicaux à la suite d'actes de terrorisme, les mots "de 10 % ou plus" sont supprimés.

La présente disposition est applicable à toutes les victimes directes des attentats terroristes reconnus par arrêté royal, en ce compris celles auxquelles l'article 5 a déjà été appliqué."

JUSTIFICATION

L'article 5 de la loi précitée prévoit une pension de dédommagement octroyée aux "victimes directes" auxquelles une invalidité de 10 % ou plus est reconnue en raison d'un dommage humain. La loi n'accorde dès lors aucune pension aux personnes qui ont, elles aussi subi un dommage humain mais dont le taux d'invalidité est inférieur à 10 %. Cette situation n'est pas acceptable. Les auteurs de l'amendement suppriment ce pourcentage et permettent dès lors aux personnes qui ont subi un dommage humain dont résulte une invalidité, de bénéficier de la pension de dédommagement.

Cet amendement fait rétroagir les effets de cette disposition à toutes les victimes des attentats terroristes reconnus par arrêté royal.

Georges DALLEMAGNE (cdH)
Christian BROTCORNE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Annick LAMBRECHT (sp.a)

**Nr. 5 VAN DE HEREN DALLEMAGNE EN BROTCORNE
c.s.**

Art. 13

Dit artikel weglaten.**VERANTWOORDING**

Het is niet logisch dat de minister van Sociale Zaken een terugbetaling zou mogen toeekennen, terwijl de wet al bepaalt dat de Commissie voor geneeskundige verzorging de terugbetaling van een redelijkerwijs vastgesteld bedrag mag toeekennen. De mogelijke terugbetalingsmachtiging aan de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering houdt bovendien in dat alleen de al in de nomenclatuur opgenomen zorg zal worden terugbetaald.

De indieners van dit amendement stellen derhalve voor dit artikel weg te laten.

**N° 5 de MM. DALLEMAGNE ET BROTCORNE ET
CONSORTS**

Art. 13

Supprimer cet article**JUSTIFICATION**

Il est illogique que le ministre des Affaires sociales puisse accorder un remboursement alors que la loi prévoit déjà que la commission puisse accorder ce remboursement en fonction de son caractère raisonnable. La délégation possible à la Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité revient de plus à n'octroyer le remboursement que pour les soins déjà repris dans la nomenclature.

Les auteurs de l'amendement proposent de supprimer l'article.

Georges DALLEMAGNE (cdH)
Christian BROTCORNE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Annick LAMBRECHT (sp.a)

Nr. 6 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 4

De bepalingen onder 1e en 2e, die respectievelijk de bepalingen onder 2^e en 3^e worden, doen voorafgaan door een bepaling onder 1^e, luidende:

“1^e voor het eerste lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“Worden als daden van terrorisme beschouwd, de in artikel 137, §§ 2 en 3, van het Strafwetboek opgesomde misdrijven wanneer zij doelbewust worden gepleegd en verband houden met een individueel of collectief initiatief dat ertoe strekt de openbare orde ernstig te verstören door middel van intimidatie of terreur.”.”

VERANTWOORDING

Deze verantwoording neemt de redenering over die professor Paul Martens heeft geformuleerd naar aanleiding van de besprekking van het wetsontwerp met betrekking tot de vergoeding van de schade van de slachtoffers van daden van terrorisme. Hij schreef deze redenering neer overeenkomstig de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen”:

“In de wet moet de daad van terrorisme duidelijk worden gedefinieerd. Artikel 2 van de wet van 18 juli 2017 betreffende de oprichting van het statuut van nationale solidariteit definiert die daad als “een daad van terrorisme bedoeld in artikel 42bis van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen en zijn uitvoeringsbesluiten”. Dat artikel stelt dat “(d)e Koning [...] bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad [overgaat] tot de erkenning van daden als daden van terrorisme”. Deze manier van wetgeven strekt niet tot aanbeveling. De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft meermaals gewezen op de gebreken van wetgeving “via verwijzing”.

Voorts verleent artikel 42bis de Koning de totale bevoegdheid voor het definiëren van de daad van terrorisme. In de parlementaire voorbereiding van de wet van 1 april 2007 betreffende de verzekering tegen schade veroorzaakt door

N° 6 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 4

Faire précéder les 1e et 2e, devenant respectivement les 2e et 3e, par un 1e, rédigé comme suit:

“1e avant l’alinéa premier est inséré un alinéa, rédigé comme suit:

“Constituent des actes de terrorisme les infractions, énumérées à l’article 137, paragraphes 2 et 3 du Code pénal, lorsqu’elles sont commises intentionnellement en relation avec une entreprise individuelle ou collective ayant pour but de troubler gravement l’ordre public par l’intimidation ou la terreur.”.”

JUSTIFICATION

Nous reprenons ici la justification offerte par le Professeur Paul Martens, à l’occasion de la proposition de loi relative à la réparation des dommages subis par les victimes d’actes terroristes qu’il a rédigée conformément aux recommandations de la Commission Attentats:

“Il est indispensable de donner, dans la loi, une définition claire de l’acte de terrorisme. L’article 2 de la loi du 18 juillet 2017 relative à la création du statut de solidarité nationale le définit comme “un acte de terrorisme visé à l’article 42bis de la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres et ses arrêtés d’exécution”. Selon cet article, “Le Roi procède par un arrêté royal délibéré en conseil des ministres à la reconnaissance d’actes en tant qu’actes de terrorisme”. Cette manière de légitimer n’est pas à recommander. La section de législation du Conseil d’État a souvent dénoncé les défauts d’une législation “par référence”.

Ensuite, l’article 42bis délègue au Roi la totalité du pouvoir de définir l’acte de terrorisme. Dans les travaux préparatoires de la loi du 1er avril 2007 relative à l’assurance des dommages causés par le terrorisme, la section de législation a critiqué

terorisme heeft de afdeling Wetgeving kritiek geuit op de al te ruime bevoegdheden die aan de Koning werden verleend om essentiële elementen van de wet te bepalen (DOC 51 2848/001, blz. 34 en 35).

Dat Hem de bevoegdheid wordt verleend een daad van terrorisme als dusdanig te erkennen, valt nog te begrijpen, op voorwaarde echter dat hij een definitie hanteert waarvan de essentiële elementen in de wet worden vermeld. Momenteel bestaan er meerdere definities van de daad van terrorisme. Zo staat er één in artikel 137 van het Strafwetboek, een andere in artikel 2 van de wet van 1 april 2007 betreffende de verzekering tegen schade veroorzaakt door terrorisme, nog één in artikel 55*quater* van de Waalse Codex van successierechten en ook één in artikel 421-1 van de Franse *Code Pénal*. Op die laatste definitie hebben we ons geïnspireerd.

Er werd een verduidelijking aan toegevoegd die nuttig kan zijn, met name dat de schade het gevolg moet zijn van een aanslag die in België heeft plaatsgevonden. Zo hebben Duitse slachtoffers van een aanslag in Tunesië schadevergoeding gevraagd van het Franse FGCI (het Franse garantiefonds voor terreurslachtoffers), omdat de aanslag in Frankrijk was "beraamd". Met betrekking tot die feiten had het hof van assisen van Parijs immers enkele veroordelingen uitgesproken.

Het Franse Hof van Cassatie heeft de eis van de Duitse slachtoffers verworpen op grond van het feit dat de plaats waar de daden worden gepleegd "*est celui où survient l'atteinte à la personne de la victime*" (Cass. fr., 5 september 2013)."

des délégations trop larges données au Roi pour définir des éléments essentiels de la loi (DOC 51 2848/001, pp. 34 et 35).

Qu'un pouvoir lui soit donné pour "reconnaître" un acte de terrorisme est admissible, à condition qu'il fasse application d'une définition dont les éléments essentiels sont dans la loi. Il existe actuellement plusieurs définitions de l'acte terroriste. On en trouve une à l'article 137 du Code pénal, une autre à l'article 2 de la loi du 1er avril 2007 relative à l'assurance contre les dommages causés par le terrorisme, une autre à l'article 55*quater* du Code wallon des droits de succession, une autre à l'article 421-1 du Code pénal français. C'est de cette dernière définition qu'on s'est inspiré.

On y a ajouté une précision qui peut être utile en soulignant que les dommages doivent provenir d'un attentat qui s'est produit en Belgique. En France, des victimes allemandes d'un attentat perpétré en Tunisie ont demandé au FGCI français de les indemniser parce que l'attentat avait été "préparé" en France, ce qui ressortait de condamnations prononcées par la Cour d'assises de Paris.

La Cour de cassation française a rejeté la demande des victimes allemandes au motif que le lieu de commission des actes "est celui où survient l'atteinte à la personne de la victime" (Cass. fr., 5 septembre 2013)."

Laurette ONKELINX (PS)
Christian BROTCORNE (cdH)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 7 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.**Art. 9**

In het ontworpen artikel 42sexies, de tweede paragraaf weglaten.

VERANTWOORDING

Het is onaanvaardbaar dat de Staat zou overwegen de door hem aan het slachtoffer toegekende, karige financiële bijstand terug te vorderen. Deze financiële bijstand brengt het begrotingsevenwicht van de Staat op geen enkele wijze in gevaar.

De heer Guillaume Denoix de Saint-Marc, voorzitter van de *Association française des victimes de Terrorisme*, gaf tijdens zijn hoorzitting in de commissie voor de Justitie van 23 oktober aan dat het correct vergoeden van de slachtoffers neerkomt op het bestrijden van terrorisme.

De Staat moet op dat vlak ten volle zijn verantwoordelijkheid nemen en mag zich niet langer beperken tot het verschaffen van residuaire bijstand.

N° 7 DE MME ONKELINX ET CONSORTS**Art. 9**

À l'article 42sexies en projet, supprimer le paragraphe 2.

JUSTIFICATION

Il est inadmissible pour l'État de projeter de retirer à la victime la faible aide financière qu'il lui accorde. Cette aide financière ne menace aucunement l'équilibre budgétaire de l'État.

"Indemniser correctement les victimes d'actes de terrorisme revient à lutter contre le terrorisme", disait Guillaume Denoix de Saint-Marc, président de l'*Association française des victimes de Terrorisme*, lors de son audition devant la Commission de la Justice le 23 octobre.

L'État doit, dans ce domaine, assumer pleinement sa responsabilité, et ne plus la reléguer à une aide résiduaire.

Laurette ONKELINX (PS)
Christian BROTCORNE (cdH)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 8 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/1 (*nieuw*)**Een artikel 11/1 invoegen, luidende:**

“Art. 11/1. In Hoofdstuk III, Afdeling IV, van dezelfde wet, wordt een onderafdeling 4 ingevoegd, luidende:

“Onderafdeling 4. Bijzondere bepalingen inzake de vergoeding van de slachtoffers van terrorisme door het Waarborgfonds”.

VERANTWOORDING

Voor de samenhang en de bevattelijheid van wat in de wet bepaald staat, is het belangrijk een onderafdeling toe te voegen die speciaal aan de bevoegdheden van het nieuwe Waarborgfonds voor de slachtoffers van terroristische daden wordt gewijd.

N° 8 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/1 (*nouveau*)**Insérer un article 11/1, rédigé comme suit:**

“Art. 11/1. Dans le Chapitre III, Section IV, de la même loi, il est insérée une sous-section 3, rédigée comme suit:

“Sous-section 4. Dispositions particulières relative à l’indemnisation des victimes de terrorisme par le Fonds de garantie”.

JUSTIFICATION

Il est important, pour la cohérence et la lisibilité du prescrit légal, d’ajouter une sous-section spécialement dédiée aux compétences du nouveau Fonds de garantie aux victimes d’actes de terrorisme.

Laurette ONKELINX (PS)
Christian BROTCORNE (cdH)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 9 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/2 (*nieuw*)**Een artikel 11/2 invoegen, luidende:**

"Art. 11/2. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42octodecies ingevoegd, luidende:

"Art. 42octodecies. Deze bepalingen zijn van toepassing op de Belgische of buitenlandse slachtoffers met lichamelijke letsels of psychische stoornissen ten gevolge van in België gepleegde aanslagen, alsook op de Belgische slachtoffers van aanslagen die in het buitenland werden gepleegd, overeenkomstig het bepaalde in artikel 42bis."

VERANTWOORDING

De wet van 13 november 2011 voorziet alleen in de vergoeding van "lichamelijke letsels", maar hier wordt ook de vergoeding beoogd van "psychische stoornissen", wat een belangrijke eis van de slachtofferverenigingen is. Ook in Frankrijk stond dit punt op de agenda. Het FGTI stemde in met de vergoeding van een "*préjudice d'angoisse*" voor rechtstreekse slachtoffers en een "*préjudice d'attente et d'inquiétude*" voor sommige naasten. Die laatste vergoeding is alleen van toepassing indien het slachtoffer is overleden. Gelet op het aantal betrokken partijen werd bij artikel 4, § 1, van de wet van 13 november 2011 een "Comité van wijzen" ingesteld. Dat idee wordt hier evenwel niet overgenomen. De vereiste van een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad lijkt de vertegenwoordiging van alle betrokken overheden te waarborgen.

N° 9 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/2 (*nouveau*)**Insérer un article 11/2, rédigé comme suit:**

"Art. 11/2. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42octodecies rédigé comme suit:

"Art. 42octodecies. Les présentes dispositions s'appliquent aux victimes belges ou étrangères qui ont subi des lésions physiques ou des troubles psychiques causés par des attentats qui se sont produits en Belgique, et aux victimes belges d'attentats qui se sont produits à l'étranger, conformément au prescrit de l'article 42 bis."

JUSTIFICATION

Contrairement à la loi du 13 novembre 2011, qui n'indemnise que "les lésions corporelles", on vise aussi "les troubles psychiques". C'est une revendication essentielle des associations de victimes. La question s'est posée en France et le FGTI a admis d'indemniser "un préjudice d'angoisse pour la victime directe et un préjudice d'attente et d'inquiétude pour certains proches", ce dernier n'étant pris en compte que si la victime décède. On n'a pas repris l'idée d'un "Comité des sages" créé par l'article 4, § 1er de la loi du 13 novembre 2011 et qui se justifiait par le nombre d'intervenants. L'exigence d'un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres semble garantir l'intervention de toutes les autorités intéressées.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 10 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/3 (*nieuw*)**Een artikel 11/3 invoegen, luidende:**

"Art. 11/3. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42novemdecies ingevoegd, luidende:

"Art. 42novemdecies. Wanneer een terroristische aanslag plaatsgrijpt, wordt, op verzoek van de minister van Justitie en binnen vijftien dagen na dat verzoek, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaald of die aanslag beantwoordt aan de in artikel 42bis opgenomen definitie.

Dat koninklijk besluit wordt onverwijld in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.".

VERANTWOORDING

De wet van 13 november 2011 voorziet alleen in de vergoeding van "lichamelijke letsel", maar hier wordt ook de vergoeding beoogd van "psychische stoornissen", wat een belangrijke eis van de slachtofferverenigingen is. Ook in Frankrijk stond dit punt op de agenda. Het FGTI stemde in met de vergoeding van een "*préjudice d'angoisse*" voor rechtstreekse slachtoffers en een "*préjudice d'attente et d'inquiétude*" voor sommige naasten. Die laatste vergoeding is alleen van toepassing indien het slachtoffer is overleden. Gelet op het aantal betrokken partijen werd bij artikel 4, § 1, van de wet van 13 november 2011 een "Comité van wijzen" ingesteld. Dat idee wordt hier evenwel niet overgenomen. De vereiste van een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad lijkt de vertegenwoordiging van alle betrokken overheden te waarborgen.

N° 10 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/3 (*nouveau*)**Insérer un article 11/3, rédigé comme suit:**

"Art. 11/3. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42novemdecies rédigé comme suit:

"Art. 42novemdecies. Lorsqu'un attentat terroriste survient, à la demande du ministre de la justice, un arrêté royal délibéré en conseil des ministres détermine, dans les quinze jours de la demande, s'il correspond à la définition mentionnée à l'article 42 bis.

Cet arrêté royal est publié sans délai au moniteur belge".

JUSTIFICATION

Contrairement à la loi du 13 novembre 2011, qui n'indemnise que "les lésions corporelles", on vise aussi "les troubles psychiques". C'est une revendication essentielle des associations de victimes. La question s'est posée en France et le FGTI a admis d'indemniser "un préjudice d'angoisse pour la victime directe et un préjudice d'attente et d'inquiétude pour certains proches", ce dernier n'étant pris en compte que si la victime décède. On n'a pas repris l'idée d'un "Comité des sages" créé par l'article 4, § 1er, de la loi du 13 novembre 2011 et qui se justifiait par le nombre d'intervenants. L'exigence d'un arrêté royal délibéré en conseil des ministres semble garantir l'intervention de toutes les autorités intéressées.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 11 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/4 (*nieuw*)**Een artikel 11/4 invoegen, luidende:**

“Art. 11/4. In de vooroemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42vicies ingevoegd, luidende:

“Art. 42vicies. Zodra een terroristische aanslag plaatsgrijpt, belast de minister van Justitie het federaal parket ermee een cel voor opvang en begeleiding van de slachtoffers op te richten. De cel stelt een lijst op met de slachtoffers van de aanslag, hun rechthebbenden en hun advocaten en houdt die lijst bij de tijd.”.”

VERANTWOORDING

Overeenkomstig de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen” is het van het grootste belang dat na een aanslag snel een lijst wordt opgesteld.

N° 11 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/4 (*nouveau*)**Insérer un article 11/4, rédigé comme suit:**

“Art. 11/4. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42vicies, rédigé comme suit:

“Art. 42vicies. Dès que se produit un attentat terroriste, le ministre de la justice charge le parquet fédéral de constituer une cellule d'accueil et d'accompagnement des victimes. La cellule dresse et tient à jour une liste des victimes de l'attentat, de leurs ayants droit et de leurs avocats.”.”

JUSTIFICATION

Il est primordial qu'une liste soit rapidement dressée suite à un attentat, conformément aux recommandations de la Commission Attentats.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 12 VAN DE HEER **BROTCORNE c.s.**
 (Subamendement op amendement nr. 11)

Art. 11/4 (*nieuw*)

Het ontworpen artikel 42vicies aanvullen met een tweede lid, luidende:

"De cel voor opvang en begeleiding wijst voor elk slachtoffer een referentiepersoon aan. Die referentiepersoon begeleidt het slachtoffer bij alle administratieve, juridische, financiële, sociale en fiscale formaliteiten die het zou moeten ondernemen om hulp en vergoeding van de geleden schade te krijgen. De Koning stelt het profiel, de werkwijze en de vergoeding van die referentiepersoon vast."

VERANTWOORDING

De slachtoffers hebben sinds de aanslagen van 22 maart 2016 betreurd niet "bij de hand te zijn genomen" vanaf de eerste ogenblikken en bij de talrijke formaliteiten die zij hebben vervuld en nog moeten vervullen alvorens te worden vergoed. Die begeleiding is cruciaal om de materiële en psychologische hinderpalen waarmee zij na een dergelijk trauma worden geconfronteerd, uit de weg te ruimen.

De referentiepersoon moet hen kunnen begeleiden om vanaf het eerste moment en gedurende vele maanden al die formaliteiten te vervullen, ondanks het bestaan van het uniek loket, dat de procedures al eenvoudiger zou moeten maken.

N° 12 DE M. BROTCORNE ET CONSORTS
 (Sous-amendement à l'amendement n° 11)

Art. 11/4 (*nouveau*)

Compléter l'article 42vicies proposé, par un deuxième alinéa, rédigé comme suit:

"Une personne de référence est désignée pour chacune des victimes par la cellule d'accueil et d'accompagnement. Cette personne de référence accompagne la victime dans toutes les démarches administratives, juridiques, financières, sociales, fiscales qu'elle serait amenée à entreprendre pour obtenir aide et réparation du préjudice qu'elle a subi. Le Roi détermine les profils, le fonctionnement et la rémunération de cette personne de référence."

JUSTIFICATION

Les victimes ont, depuis les attentats du 22 mars 2016 regretté de n'être pas "prises par la main" dès les premiers moments et lors des multiples démarches qu'elles ont et devront encore accomplir avant d'être indemnisées. Cet accompagnement est essentiel pour dépasser les obstacles tant matériels que psychologiques qu'elles rencontrent après un tel traumatisme.

La personne de référence doit pouvoir les accompagner pour faciliter toutes ces démarches depuis le premier moment et pendant de longs mois et ce, malgré le guichet unique qui devrait déjà simplifier les procédures.

Christian BROTCORNE (cdH)
 Laurette ONKELINX (PS)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 13 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/5 (*nieuw*)**Een artikel 11/5 invoegen, luidende:**

“Art. 11/5. In de voornoemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciessemel ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciessemel. De minister van Justitie belast de cel voor opvang en begeleiding ermee om, binnen de maand waarin het in artikel 3 bedoelde koninklijk besluit wordt bekendgemaakt, aan het Waarborgfonds een voorlopige lijst van slachtoffers, hun rechthebbenden en hun advocaten te bezorgen.”.”

VERANTWOORDING

Overeenkomstig de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen” is een snelle informatie-uitwisseling tussen de overhedsdiensten van wezenlijk belang.

N° 13 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/5 (*nouveau*)**Insérer un article 11/5, rédigé comme suit:**

“Art. 11/5. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciessemel rédigé comme suit:

“Art. 42viciessemel. Le ministre de la justice charge la cellule d'accueil et d'accompagnement de communiquer au Fonds de garantie une première liste de victimes, de leurs ayants droit et de leurs avocats, dans le mois de la publication de l'arrêté royal visé à l'article 3.”.”

JUSTIFICATION

Conformément aux recommandations de la Commission Attentats, une communication rapide des informations entre les services de l'État est essentielle.

Christian BROTCORNE (cdH)
 Laurette ONKELINX (PS)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 14 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/6 (*nieuw*)**Een artikel 11/6 invoegen, luidende:**

"Art. 11/6. In de voornoemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciesbis ingevoegd, luidende:

"Art. 42 viciesbis. § 1. De aanvraag tot schadeloosstelling wordt ingediend bij het Waarborgfonds. De aanvraag wordt ondertekend door het slachtoffer, zijn rechthebbende of zijn advocaat en vermeldt:

1° de precieze omschrijving van het schadelijke feit, alsook van de plaats en de datum ervan;

2° de omstandigheden waarin de menselijke schade zich heeft voorgedaan;

3° de beschrijving van de geleden menselijke schade.

Bij de aanvraag worden alle nuttige bewijsstukken gevoegd.

De verzoeker bewijst met alle mogelijke rechtsmiddelen dat hij voldoet aan de in deze wet bepaalde voorwaarden.

De Koning bepaalt de nadere toepassingsregels van deze paragraaf.

§ 2. De in § 1 bedoelde procedure is een minnelijke, facultatieve en kosteloze procedure. Ze doet geen afbreuk aan het recht van de slachtoffers of van hun rechthebbenden om, overeenkomstig de regels van het gemeen recht, de vergoeding van hun schade voor de rechtbanken te vorderen.”.

VERANTWOORDING

Aangezien de aan de Koning verleende machtiging louter de nadere regels betreft, lijkt zij verenigbaar te zijn met de vereisten die voortvloeien uit het legaliteitsbeginsel.

N° 14 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/6 (*nouveau*)**Insérer un article 11/6, rédigé comme suit:**

"Art. 11/6. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciesbis, rédigé comme suit:

"Art. 42viciesbis. § 1er. La demande d'indemnisation est introduite auprès du Fonds de garantie. Elle est signée par la victime ou son ayant droit, ou son avocat et elle contient:

1° l'indication précise du fait dommageable, de son lieu et de sa date;

2° les circonstances dans lesquelles le dommage humain s'est produit;

3° la description du dommage humain subi.

Cette demande est accompagnée de toutes les pièces justificatives utiles.

Le demandeur établit par toute voie de droit qu'il réunit les conditions prévues par la présente loi.

Le Roi détermine les modalités d'application du présent paragraphe.

§ 2. La procédure visée au paragraphe 1er est une procédure amiable, facultative et gratuite. Elle ne porte pas préjudice au droit des victimes ou de leurs ayants droit de réclamer, conformément aux règles du droit commun, l'indemnisation de leur dommage devant les Tribunaux.”.

JUSTIFICATION:

En ce qu'elle ne porte que sur "les modalités", la délégation au Roi semble compatible avec les exigences du principe de légalité.

De minnelijke procedure stemt overeen met die van de wet van 13 november 2011. In die wet werd die procedure ingesteld bij het Motorwaarborgfonds. Dat fonds werd hier vervangen door de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden. Vooraf moet echter worden beslist of het vergoeden wel degelijk aan die commissie wordt toevertrouwd en – vooral – hoe de vergoedingen zullen worden gefinancierd. Wij herinneren eraan dat in Frankrijk driekwart van het bedrag wordt gefinancierd middels een aan de verzekeraarsmaatschappijen opgelegde bijdrage.

De mogelijkheid tot dagvaarding voor de rechtbank hebben wij behouden, omdat het ondenkbaar lijkt iemand het grondrecht op een billijk proces te ontnemen.

La procédure amiable reprend celle de la loi du 13 novembre 2011. Dans celle-ci, elle avait lieu devant le Fonds de garantie automobile. On l'a remplacé par la Commission d'aide financière aux victimes d'actes de violence. Mais il s'agira, préalablement, de décider si c'est bien cette Commission qui se charge d'indemniser et, surtout, comment le financement des indemnités sera assuré. On rappelle qu'en France ce financement provient, aux trois-quarts, d'une cotisation imposée aux compagnies d'assurances.

On a maintenu la possibilité d'assigner devant les tribunaux parce qu'il semble impossible de priver quiconque du droit fondamental à un procès équitable.

Christian BROTCORNE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 15 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/7 (*nieuw*)**Een artikel 11/7 invoegen, luidende:**

"Art. 11/7. In de vooroemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciester ingevoegd, luidende:

"Art. 42viciester. Elke natuurlijke personen die schade heeft geleden die voortvloeit uit lichamelijke letsets of psychische stoornissen ingevolge een terroristische aanslag of zijn rechthebbenden komen in aanmerking voor een in artikel 30bis bedoelde schadeloosstelling door het Waarborgfonds.

Er wordt rekening gehouden met de bedragen die het slachtoffer zou hebben ontvangen ter uitvoering van een verzekeringsovereenkomst, dan wel met enige andere vergoedingsinterventie.

In de toekomst kan het Waarborgfonds het recht van het slachtoffer op die interventies niet tegenwerpen; het Waarborgfonds wordt evenwel ten belope van de door hem toegekende vergoeding in de rechten gesteld van het slachtoffer ten aanzien van de verzekeraars, instellingen of instanties.

De subrogatie van het Waarborgfonds mag op generlei wijze afbreuk doen aan het recht van het slachtoffer op een volledige vergoeding."."

VERANTWOORDING

In overeenstemming met de aanbevelingen van de onderzoekscommissie "terroristische aanslagen" wordt afgestapt van het "subsidiaire" stelsel, waarbij het slachtoffer zelf bij andere schuldenaars (verzekeringen, ziekenfonds enzovoort) de mogelijkheden voor schadeloosstelling moet uitputten. In de plaats daarvan wordt gekozen voor een "subrogatoir" stelsel, waarbij het Waarborgfonds zich tot die verschillende schuldenaars wendt na eerst het slachtoffer te hebben vergoed.

N° 15 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/7 (*nouveau*)**Insérer un article 11/7, rédigé comme suit:**

"Art. 11/7. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciester rédigé comme suit:

"Art. 42viciester. Toute personne physique ayant subi des dommages résultant de lésions corporelles ou de troubles psychiques causés par un attentat terroriste ou ses ayants droit peuvent bénéficier d'une indemnisation versée par le Fonds de garantie visé à l'article 30 bis.

Il est tenu compte des sommes que la victime aurait touchées en exécution d'un contrat d'assurance ou de toute autre intervention destinée à l'indemniser.

Pour l'avenir, le Fonds de garantie ne pourra opposer le droit à ces interventions dont dispose la victime, mais elle sera subrogée, à concurrence de l'indemnisation qu'elle a accordée, dans les droits de la victime vis-à-vis des assureurs, institutions ou organismes.

La subrogation du Fonds de garantie ne peut porter aucune atteinte au droit à l'indemnisation intégrale de la victime."."

JUSTIFICATION

Conformément aux recommandations de la Commission Attentats, on abandonne le système "subsidiaire" selon lequel la victime devrait épuiser les possibilités d'indemnisation par d'autres débiteurs (assurances, mutuelle, etc.) et on opte pour un système "subrogatoire": c'est le Fonds de garantie de garantie qui se retourne contre ces divers débiteurs, après avoir indemnisé la victime.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 16 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/8 (*nieuw*)**Een artikel 11/8 invoegen, luidende:**

“Art. 11/8. In de vooroemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciesquater ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciesquater. Het Waarborgfonds vergoedt het slachtoffer of zijn rechthebbenden overeenkomstig de regels van het gemeen recht.

Indien het slachtoffer of diens rechthebbenden niet akkoord gaan met de beslissingen van het Waarborgfonds, kunnen zij dat Fonds dagvaarden voor de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de aanslag heeft plaatsgevonden of van hun woonplaats.””

VERANTWOORDING

Het recht van de slachtoffers om beroep in te stellen is een fundamenteel recht.

N° 16 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/8 (*nouveau*)**Insérer un article 11/8, rédigé comme suit:**

“Art. 11/8. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciesquater rédigé comme suit:

“Art. 42viciesquater. Le Fonds de garantie indemnise la victime ou ses ayants droit conformément aux règles du droit commun.

En cas de désaccord avec la décision du Fonds de garantie, la victime ou ses ayants droit peuvent citer le Fonds de garantie devant le tribunal de première instance où s'est produit l'attentat, ou celui de son domicile.””

JUSTIFICATION

Le droit au recours des victimes est fondamental.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 17 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/9 (*nieuw*)**Een artikel 11/9 invoegen, luidende:**

"Art. 11/9. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciesquinquies ingevoegd, luidende:

"Art. 42viciesquinquies. Het Waarborgfonds neemt onmiddellijk contact op met alle slachtoffers, hun rechthebbenden en hun advocaten, alsook met de als representatief erkende slachtofferverenigingen die zich tot hem hebben gewend of van wie de identiteit hem werd doorgegeven door de in artikel 7 bedoelde cel voor opvang en begeleiding.".

VERANTWOORDING

Gelet op het trauma van de slachtoffers van aanslagen moeten de overheidsinstanties blijk kunnen geven van een proactieve aanpak.

N° 17 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/9 (*nouveau*)**Insérer un article 11/9, rédigé comme suit:**

"Art. 11/9. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciesquinquies, rédigé comme suit:

"Art. 42viciesquinquies. Le Fonds de garantie prend immédiatement contact avec l'ensemble des victimes, de leurs ayants droit et de leurs avocats, ainsi qu'avec les associations de victimes reconnues comme représentatives, qui se sont manifestés auprès d'elle ou dont l'identité lui a été communiquée par la cellule d'accueil et d'accompagnement visée à l'article 7.".

JUSTIFICATION

Vu le traumatisme subi par les victimes d'attentats, il est nécessaire que les instances de l'État puissent faire preuve de proactivité.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 18 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/10 (*nieuw*)**Een artikel 11/10 invoegen, luidende:**

"Art. 11/10. In de voormalde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciessexies ingevoegd, luidende:

"Art. 42viciessexies. Binnen drie maanden na ontvangst van de lijst met de slachtoffers of van de in artikel 42viciessel bedoelde vergoedingsaanvraag geeft het Waarborgfonds, bij een met redenen omkleed advies, te kennen of de schade volgens hem kan worden vergoed krachtens deze wet."."

VERANTWOORDING

Het vastleggen van strikte termijnen waarborgt een spoedige afwikkeling van de procedures, wat voor de slachtoffers van aanslagen prioritair is.

N° 18 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/10 (*nouveau*)**Insérer un article 11/10, rédigé comme suit:**

"Art. 11/10. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciessexies, rédigé comme suit:

"Art. 42viciessexies. Dans les trois mois de la réception de la liste des victimes, ou de la demande d'indemnisation visée à l'article 42duovingties, le Fonds de garantie indique, par avis motivé, si il estime que le dommage est de nature à être indemnisé en application de la présente loi."."

JUSTIFICATION

La fixation de délais stricts assure la célérité des procédures, qui est une priorité pour les victimes d'attentats.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)

Nr. 19 VAN MEVROUW ONKELINX c.s. Art. 11/11 (*nieuw*)**Een artikel 11/11 invoegen, luidende:**

"Art. 11/11. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciessepties ingevoegd, luidende:

"Art. 42viciessepties. § 1. Indien het Waarborgfonds besluit dat de schade moet worden vergoed en dat die schade kan worden bepaald, doet zij een definitief schadeloosstellingsaanbod.

Indien de schade niet volledig kan worden bepaald, stelt het Waarborgfonds de uitkering voor van een provisionele schadevergoeding, waarbij rekening wordt gehouden met de reeds gedragen kosten, de aard van de lichamelijke letsets en de psychische stoornissen, de geleden pijn alsmede het opgelopen nadeel ingevolge de reeds verstreken perioden van arbeidsongeschiktheid en invaliditeit.

§ 2. Indien de schade niet volledig kan worden bepaald, stelt het Waarborgfonds het slachtoffer voor een minnelijke medische expertise te organiseren, die wordt toevertrouwd aan een door het Waarborgfonds aangewezen arts en een door het slachtoffer gekozen arts.

De expertise kan worden tegengeworpen aan de verzekeraars, de Belgische Staat en om het even welke derde.

Naar het voorbeeld van het bepaalde in artikel 42viciester vallen de kosten van die expertise ten laste van het Waarborgfonds, dat over een subrogatiebevoegdheid beschikt jegens de in dit verband aansprakelijke verzekeraar(s).

§ 3. Binnen drie maanden nadat het expertiseraapport is bezorgd, doet het Waarborgfonds een definitief schadeloosstellingsaanbod. Het slachtoffer beschikt over een termijn van drie maanden om dat aanbod te aanvaarden.

N° 19 DE MME ONKELINX ET CONSORTS Art. 11/11 (*nouveau*)**Insérer un article 11/11, rédigé comme suit:**

"Art. 11/11. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciessepties, rédigé comme suit:

"Art. 42viciessepties. § 1er. Si le Fonds de garantie conclut qu'il y a lieu à indemnisation et que le dommage peut être déterminé, il fait une offre d'indemnisation à titre définitif.

Si le dommage ne peut être entièrement déterminé, le Fonds de garantie propose le versement d'une indemnisation provisionnelle qui tient compte des frais exposés, de la nature des lésions physiques et des troubles psychiques, de la douleur endurée et du préjudice résultant des périodes d'incapacité et d'invalidité déjà écoulées.

§ 2. Lorsque le dommage n'est pas susceptible d'être entièrement déterminé, le Fonds de garantie propose à la victime d'organiser une expertise médicale amiable, confiée à un médecin désigné par le Fonds de garantie et un médecin choisi par la victime.

L'expertise sera opposable aux assureurs, à l'État belge et à tout tiers.

A l'instar de ce que prévoit l'article 42trevinties, les frais de cette expertise sont pris en charge par le Fonds de garantie, lequel dispose d'un pouvoir de subrogation vis-à-vis de l'(des) assureur(s) responsable(s) à cet égard.

§ 3. Dans les trois mois de la remise du rapport d'expertise, le Fonds de garantie fait une offre d'indemnisation à titre définitif que la victime peut accepter dans un délai de trois mois.

De aanvaarding geldt als dading.

Het bedrag van de schadevergoeding wordt binnen vijftien dagen uitbetaald.

§ 4. Ingeval beroep wordt ingesteld tegen een beslissing van definitieve schadeloosstelling van het Waarborgfonds, wordt het bedrag van de aan het slachtoffer voorgestelde vergoeding uitgekeerd in overeenstemming met § 3, als voorlopige vergoeding.”.”

VERANTWOORDING

Ook hier wordt beoogd invulling te geven aan een fundamentele eis van de slachtoffers, namelijk dat een opeenvolging van medische expertises moet worden voorkomen. Tegelijk moet zo een secundaire victimisering, in welke vorm ook, moeten worden voorkomen.

Een minnelijke regeling, onder de auspiciën van een overheidsinstantie en dus niet langer van de verzekeraars, alsook een snelle uitbetaling van de schadevergoeding, behoren tot de gewettigde bekommeringen van de slachtoffers van terroristische daden.

Bovendien spoort dit alles met de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen”.

L'acceptation vaut transaction.

Le montant de l'indemnisation est versé dans un délai de quinze jours.

§ 4. En cas de recours contre une décision d'indemnisation définitive du Fonds de garantie, le montant de l'indemnisation proposé à la victime est versé conformément au paragraphe 3, à titre d'indemnisation provisionnelle.”.”

JUSTIFICATION

Il s'agit, à nouveau, de la concrétisation d'une revendication fondamentale pour les victimes, celle d'éviter une multiplication des expertises médicales. Et, partant, d'empêcher tout phénomène de victimisation secondaire auquel celles-ci sont confrontées.

Une procédure amiable, sous l'égide d'une instance étatique, et non plus des assureurs, ainsi qu'un versement rapide d'une indemnisation, répondent aux préoccupations légitimes des victimes d'actes de terrorisme.

Elles vont, de plus, dans le sens des recommandations de la Commission Attentats.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)